

**Sprawozdanie  
z realizacji  
Programu oddziaływań psychologiczno – terapeutycznych  
dla osób stosujących przemoc w rodzinie  
dla Gminy Miasta Radomia na lata 2018 – 2020  
za 2019 rok.**

Program oddziaływań psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie dla Gminy Miasta Radomia na lata 2018 – 2020 został przyjęty do realizacji uchwałą Nr 577/2017 Rady Miejskiej w dniu 27 listopada 2017 roku. Delegację do jego opracowania i realizacji stanowi art 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. 2015, poz. 1390) oraz Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 przyjęty Uchwałą nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 roku, (Dz. U. 2014, poz. 445), który w obszarze trzecim nakłada na jednostki samorządu terytorialnego na szczeblu gminnym i powiatowym obowiązek opracowania programu oddziaływań psychologiczno – terapeutycznych dla sprawców przemocy. Środki na realizację i obsługę tego zadania zapewnia budżet państwa. W związku z tym planowanie wydatków następuje na poziomie gminy rokrocznie, a realizacja programu uzależniona jest od wysokości środków przekazanych z budżetu państwa na ten cel. Przewiduje się możliwość modyfikacji zaplanowanych działań, terminu ich realizacji oraz źródeł finansowania w celu zwiększenia efektywności założeń programu.

## **I. Założenia programu**

Program oddziaływań psychologiczno - terapeutycznych adresowany do osób stosujących przemoc w rodzinie stanowi część systemu działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zmniejszenie jej negatywnych następstw w życiu rodzinnym oraz społecznym. Zadaniem programu jest uzupełnienie różnych form interwencji prawnych i administracyjnych podejmowanych wobec sprawców. Program ukierunkowany jest zatem na utrwalenie przez sprawców przemocy zmian postaw i zachowań nabytych w trakcie realizacji oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych, a w konsekwencji na redukcję ryzyka kontynuowania stosowania przez te osoby przemocy oraz zwiększenie ich możliwości do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego współżycia w rodzinie. Celem głównym programu jest zatrzymanie przemocy w rodzinie i utrwalenie przez sprawców przemocy zmian postaw i zachowań nabytych w trakcie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych. Cele szczegółowe programu:

1. Utrwalenie i rozwój umiejętności życia w rodzinie, „napisanie na nowo” przez uczestników ról pełnionych w rodzinie i sposobów realizacji.
2. Utrwalenie świadomości dotyczącej odpowiedzialności mężczyzny w rodzinie, jakie role pełni w rodzinie mężczyzna i ich zakres w obecnej chwili.
3. Rozwój kompetencji rodzicielskich, wychowawczych ojca i matki.
4. Nabycie nowych konstruktywnych umiejętności służących rozwiązywaniu problemów i konfliktów w rodzinie.
5. Nauka umiejętności konstruktywnego przeżywania i wyrażania trudnych emocji: złość, bezradność, frustracja.
6. Wzmocnienie umiejętności partnerskiego układania stosunków w rodzinie.
7. Praca nad poczuciem własnej wartości, odkrywanie i wzmacnianie zasobów osobistych.
8. Analiza ofert instytucji służących wsparciu rodziny w sytuacji kryzysu.

Adresatami programu są osoby dorosłe, które identyfikują się z problemem przemocy, ukończyły program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych, wykazują motywację do terapii i chciałyby utrwalić nabyte umiejętności lub też przypomnieć sobie zasady partnerskiego układu w rodzinie, indywidualnie zdiagnozować swoją obecną sytuację i sytuację rodziny.

Realizatorem programu oddziaływań psychologiczno - terapeutycznych dla sprawców przemocy domowej jest Urząd Miejski w Radomiu jako organ administrujący, kontrolujący i monitorujący program. Bezpośrednim realizatorem będzie podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. 2015 poz. 1916 ze zm.)

Partnerami programu są:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomiu.
2. Komenda Miejska Policji w Radomiu.
3. Prokuratura Rejonowa Radom- Wschód i Radom - Zachód w Radomiu.
4. Sąd Rejonowy w Radomiu.
5. Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonujące Orzeczenia w Sprawach Karnych.
6. Areszt Śledczy w Radomiu.
7. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
8. Poradnie Leczenia Uzależnień.
9. Organizacje pozarządowe.

Bezpośrednio program realizują osoby, które ukończyły studia II stopnia na jednym z kierunków: psychologia, pedagogika, pedagogika specjalna, nauka o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo – wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej, albo na innym kierunku uzupełnione studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki, resocjalizacji oraz pracują w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizacja programu odbywa się w systemie zamkniętym, nie przewiduje się dołączania w trakcie realizacji edycji nowych osób. Można natomiast tworzyć nowe grupy rozpoczynające program od początku. Wśród form realizacji programu zostały przewidziane:

1. **Indywidualne konsultacje psychologiczne** – specjalistyczna pomoc psychologiczna, 40 godzin konsultacji indywidualnych
2. **Grupa pomocy psychologicznej** – cykl zamknięty obejmujący 12 sesji w łącznym wymiarze 36 godzin w grupie od 10 do 15 osób. Uczestnicy grupy pracują nad rozwijaniem i utrwalaniem szeroko rozumianej zmiany osiągniętej w wyniku udziału w oddziaływaniach korekcyjno – edukacyjnych. Mają możliwość zwiększenia wiedzy o innych i o sobie, zwiększenia świadomości dalszych zmian, które chcą wprowadzić w swoim życiu i uzyskania narzędzi do ich realizacji. Cykl spotkań obejmujący 12 sesji daje uczestnikom szansę na wprowadzenie osiągniętych zmian, ale i obserwację efektów podejmowanych działań. Uczestnictwo w grupie pozwoli na pracę na bieżąco nad realizacją podejmowanych wyzwań, na utrwalenie wprowadzonych zmian zachowań i postaw, by godnie żyć bez przemocy.

- 3. Treningi psychoedukacyjne** – dwa dwudniowe zajęcia w wymiarze 10 godzin, np. weekendowe, podczas których uczestnicy mają okazję przepracować takie zagadnienia jak:
- asertywność,
  - umiejętności z zakresu komunikacji interpersonalnej - porozumiewania się bez przemocy,
  - radzenia sobie z uczuciami jak złość, gniew z wykorzystaniem treningu antystresowego,
  - trening umiejętności i kompetencji wychowawczych,
  - praca nad poczuciem własnej wartości z nakierowaniem na odkrywanie i wzmacnianie posiadanych zasobów osobistych.

## **II. Realizacja programu**

Program oddziaływań psychologiczno - terapeutycznych adresowany do osób stosujących przemoc w rodzinie podlega corocznemu monitoringowi oraz ewaluacji. Z przeprowadzonego monitoringu wynika, że Gmina Miasta Radomia w 2019 roku prowadzenie programu oddziaływań psychologiczno – terapeutycznych dla sprawców przemocy w rodzinie powierzyła Mazowieckiemu Stowarzyszeniu Terapii i Readaptacji Społecznej „MASTERS”, ul. Wolanowska 120.

- **Mazowieckie Stowarzyszenie Terapii i Readaptacji Społecznej „MASTERS”**

Program oddziaływań psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w 2019 roku był realizowany po raz pierwszy. Środki na jego realizację Stowarzyszenie „MASTERS” pozyskało w systemie konkursowym. W programie wzięło udział dziesięciu sprawców przemocy domowej, którzy ukończyli dotychczasowe edycje programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych w latach ubiegłych. Ukończyło go sześciu uczestników.

Zajęcia odbywały się od miesiąca czerwca do miesiąca listopada 2019 roku w siedzibie X LO w Radomiu przy ul. Prażmowskiego 37. Obejmowały one 10 sesji grupowych po 3, 5 godziny każda, w ramach których zostały zrealizowane warsztaty i treningi. Ponadto przeprowadzonych zostało 20 godzin konsultacji indywidualnych. Celem prowadzonych zajęć było:

- uświadomienie i napisanie na nowo ról pełnionych przez mężczyznę w rodzinie oraz wynikającej z nich odpowiedzialności,
- nadanie aktualnego znaczenia roli ojca,
- zdobycie wiedzy dotyczącej umiejętności rozwiązywania konfliktów i problemów w rodzinie,
- nauka umiejętności konstruktywnego przeżywania i wyrażania trudnych emocji,
- uświadomienie, że jedynie partnerstwo w związku nie powoduje strat, które niesie przemoc,
- nabycie wiedzy na temat instytucji świadczących usługi na rzecz rodziny.

Cele te zostały zrealizowane i osiągnięte. Uczestnicy zajęć są świadomi jakie role w rodzinie pełni mężczyzna oraz jaka spoczywa na nim odpowiedzialność w związku z ich wypełnianiem. Poprzez udział w treningach i warsztatach mieli możliwość rozwinąć swoje kompetencje wychowawcze, rodzicielskie wynikające z faktu bycia ojcem. Wzmocnili swoje umiejętności partnerskiego układania stosunków w rodzinie. Nabyli umiejętności rozwiązywania problemów i konfliktów bez użycia siły. Nauczyli się jak wyrażać i bezpiecznie przeżywać trudne emocje bez użycia agresji. Jednocześnie zdobyli wiedzę, gdzie w sytuacji trudnej i kryzysowej mogą szukać pomocy dla siebie i swojej rodziny. Program spotkał się z uznaniem uczestników.

## **Podsumowanie**

Program oddziaływań psychologiczno - terapeutycznych dla sprawców przemocy domowej stanowi integralną część systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jaki funkcjonuje na terenie Gminy Miasta Radomia. Jedynie podejmowanie kompleksowych działań wobec rodziny dotkniętej przemocą, a więc wobec osób pokrzywdzonych, ale również wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, daje możliwość skutecznego oddziaływania w celu wyeliminowania przemocy i jej skutków. Stosowanie odpowiednich oddziaływań psychologiczno - terapeutycznych jest kolejnym krokiem w pracy ze sprawcami przemocy w rodzinie. Pozwala nie tylko na redukcję agresji, ale i utrwała umiejętności komunikacji, relacji partnerstwa i szacunku wobec bliskich oraz radzenia sobie z własną złością i agresją, które uczestnicy wypracowali podczas oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych. Program oddziaływań psychologiczno - terapeutycznych jest zatem niezbędny w podejmowaniu działań, mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie jej negatywnych następstw w życiu rodzinnym oraz społecznym.